

Monsters insekten e.d. opsturen naar „Wageningen”

Het lijkt erop, dat de Afdeling Bestrijding van Ongedierte steeds meer bekendheid krijgt. Ieder jaar neemt namelijk het aantal ingezonden monsters insekten en mijten toe. Zowel van bedrijven, particulieren als van gemeenten worden steeds meer monsters ontvangen. In onderstaand tabelletje zijn het totaal aantal inzendingen van de afgelopen jaren vermeld.

1973: 486	1978: 2003
1974: 700	1979: 1965
1975: 954	1980: 2115
1976: 1400	1981: 2612
1977: 1623	1982: 2676

Het aantal inzendingen in 1978 werd mede beïnvloed door uitzending van een aantal TV-spots in de maand januari.

In 1983 zal het aantal inzendingen ongetwijfeld nog hoger uitkomen want op dit moment (medio juni) zijn reeds 1330 monsters binnengekomen en dat terwijl de „topmaanden” augustus en september nog moeten komen.

Steeds vaker vragen mensen zich af welke insekten of mijten zij in huis aantreffen. Deels speelt hier hun nieuwsgierigheid een rol, deels zijn het echter ook de aan deze dieren toebedachte ongunstige eigenschappen, zoals te verwachten schade, vervuiling, e.d. die de mensen doen besluiten advies te vragen bij deskundigen. Ook de bewustwording en kritische instelling ten opzichte van gebruik van giftige stoffen in de woning, of toepassing ervan wel nodig en zinvol is, blijkt uit de telefonische en schriftelijke vraagstelling.

Waarom dient men eigenlijk een monster op te sturen?

In de toegestuurde monsters treft men een enorme variatie aan. Steeds meer verschillende diersoorten worden in woningen gevonden. Wanneer u geïnteresseerd bent in cijfers van de meest voorkomende insekte- en mijtesoorten, mag ik u verwijzen naar de eerder gepubliceerde artikelen over de „Top-20” van de hand van de heer A. Balkstra. De laatste keer werd een dergelijk artikel gepubliceerd in Rat en Muis van december 1982. Daarnaast wordt er ieder jaar een overzicht gemaakt van belangrijke nieuwe vondsten en wetenswaardigheden omtrent meer bekende insektesoorten. Dit overzicht wordt eveneens in Rat en Muis gepubliceerd; het laatst in Rat en Muis van december 1982.

Meestal is de soort wel te bepalen aan de hand van 1 of 2 exemplaren. Toch levert e.e.a. soms nog problemen op; het is bijvoorbeeld vaak lastig om bij kakkerlakken de juiste soort vast te stellen als men slechts de beschikking heeft over enkele jonge exemplaren (de larven). Bij kakkerlakken dienen dus **altijd volwassen exemplaren te worden toegezonden**. Bij motjes dient men bij voorkeur 5 of 6 exemplaren op te sturen of nog liever de larven (rupsen), aangezien de laatste veel gemakkelijker gedetermineerd kunnen worden. Van de motten kan aan de hand van de uiterlijke kenmerken met behulp van een microscoop geen juiste determinatie worden verricht. De tekening op de vleugels is bijna nooit meer volledig door het zeer gemakkelijk beschadigen ervan. Er dient dan een preparaat te worden gemaakt van het mannelijk geslachtsapparaat, hetgeen een nogal tijdrovend werkje is. Tot slot nog een opmerking over **tuinmieren**. Het meest eenvoudig is het vaststellen van de soort aan de hand van de werksters.

Te vermelden bijzonderheden.

In het nummer van Rat en Muis van juni 1982 is op blz. 22 een voorbeeld gepubliceerd van een begeleidend schrijven bij een in te sturen monster. Het is van groot belang te weten waar insekten en/of mijten zijn aangetroffen, of er schade is ontstaan, of wellicht mensen gestoken worden, of er huisdieren aanwezig zijn, enzovoort.

Het is voor een gericht advies (wat lang niet altijd een verdelgingsactie inhoudt), onvoldoende als men in een begeleidend schrijven vraagt om „typering en bestrijdingsadvies”.

Indien (grote) hinder of schade optreedt, is het van belang altijd meerdere exemplaren van de plaagdieren op te sturen. Het is mogelijk dat gelijktijdig een aantal verschillende soorten optreedt, zodat men bij een grote zending altijd wel enige boosdoeners te pakken heeft. Ook vergroot men de kans dat er onbeschadigde exemplaren tussen zitten. Het komt nogal eens voor dat één beschadigde mijt of insekt niet meer te determineren is.

Formulieren voor het verzenden van monsters, z.g. „moedervellen” voor het fotokopiëren worden op aanvraag toegestuurd.

Hoe opsturen?

Enige van onze ervaringen geven wij hierbij aan u door.

- Insekten of mijten los in een envelop worden platgedrukt en zijn niet meer te determineren, of de envelop gaat stuk en komt zonder beestjes aan.
Dus doe de diertjes in een doosje, dat voorkomt beschadiging en verlies.
- Doosjes die los in een envelop worden gedaan, komen beschadigd aan en bevatten geen complete diertjes meer, of de envelop is gescheurd en bevat geen doosje meer.
Het beste is om een aantal onbeschadigde dieren (evt. dood of levend) te verzamelen in een klein stevig doosje van plastic o.i.d. en te verpakken in ribkarton of ander stevig materiaal. Stuur u levende exemplaren op, schrijft u dit dan s.v.p. op het doosje, dat is wel plezierig om te weten bij het uitpakken!
- Beestjes op sellotape geplakt. Vooral van kleinere insekten en mijten plakken pootjes, voelsprieten en andere uitstekende delen vast en zijn dan niet meer herkenbaar.
Dus is men bang dat kleine diertjes bij het oppakken worden beschadigd, dan kan men ze heel simpel met een stukje papier „opscheppen” en onbeschadigd in een doosje deponeren.

Informatie over het probleem.

Wat willen wij graag van u weten als u een monster opstuurt:

- naam, adres, plaats en vooral de **postcode**;
- omschrijving van de **vindplaats**, aantallen beestjes en eventueel plaats(en) van grote concentraties;
- omschrijving van de **hinder**; wordt de aanwezigheid van grote aantallen als hinderlijk ervaren; worden mensen of dieren geprikt of gestoken en zijn er dan nadere contacten met b.v. een (huis)arts geweest;
- omschrijving van een eventuele **schade**; de grootte van de schade en aan welke materialen de schade wordt ondervonden;
- bezit van **huisdieren** en andere terzake nodig geachte informatie.

Voor zeer veel gevallen vereenvoudigt de vermelding van bovenvermelde gegevens de determinatie en tevens is de informatie van belang voor het verstrekken van een gericht advies.

J. T. de Jonge